

POHVALE ZA *BUDUĆNOST BOGA*

„Kao nuklearni fizičar koji se bavi osnovnom teorijom kvantnog polja, slažem se s Čoprinim pogledom na svet. Sveobuhvatno, holističko kvantno polje korak je napred u odnosu na naše klasično redukcionističko tumačenje predodređene 'stvarnosti'. Ono ukazuje na dinamičan, živ kosmos iliti *Wirklichkeit*. O delu doktora Čopre govoriće se još dugo u predstojećim vremenima.“

– HANS PETER DUER, član naučnog kolegijuma i penzionisani direktor Instituta za fiziku i astrofiziku *Maks Plank*

„Kao što Dipak objašnjava, Dokinsov materijalizam je zabluda, a ne Bog. Istočnjački duhovnjaci, zapadnjački konstruktivisti i kvantni fizičari slažu se u sledećem: um oblikuje, ako ne i stvara svet. Materijalizam je opseno kvantne stvarnosti višeg nivoa koja izbija na površinu u živim sistemima usmeravajući svest i evoluciju. Nije slep 'Časovničar', već Dokins.“

– DR STJUART HAMEROF, profesor anesteziologije i šef katedre za psihologiju u Centru za studije o svesti na Univerzitetu Arizone, www.quantumconsciousness.org

„*Budućnost Boga* briljantno je izlaganje o potrebi za stvarnosti zasnovanoj na svesti. Ide u korak s gledištem kvantne fizike koja je pokazala značaj uma i koja je pravi odgovor na tvrdnje militantnih ateista čija je nauka zasnovana na zastarelim shvatanjima za koje se danas zna da nisu tačna i da su prevaziđena pre skoro jednog veka.

– MENAS K. KAFATOS, profesor računске fizike na Univerzitetu Čapman i koautor knjige *Nelokalni univerzum: Nova fizika i pitanja uma (The Non-Local Universe: The New Physics and Matters of the Mind)*

„Sjajno i majstorski obrazloženo objašnjenje zašto nagađanje nikada ne može objasniti veliku misteriju života na zemlji. Ova pristupačna knjiga obavezno je štivo za svakoga ko, slično Ajnštajnu i drugim pionirima nove fizike, ima osećaj potpune beznačajnosti i poniznosti kada razmišlja o veličini kosmosa.“

– P. MURALI DORAISVAMI,
profesor psihijatrije i član
Instituta za neuronauku *Djuk*

„Dipak Čopra uspešno je spojio drevnu *vedanta filozofiju* sa svojim jedinstvenim gledištem na savremenu nauku kako bi publici širokog spektra ponudio rešenja za mnoge potrebe našeg savremenog doba. Spada među uticajne naučnike, autore i mislioce koji su pronašli istinu u bezvremenoj filozofiji i razvili načine da pomognu ljudima da primene tu istinu na svoje svakodnevne živote.“

– HJUSTON SMIT, autor knjige *Zašto je religija bitna: Sudbina ljudskog duha u vreme neverovanja (Why Religion Matters: The Future of Faith in an Age of Disbelief)*

„Najrevolucionarnija otkrića počinju sa zabludom, preispituje ih uviđanje, podstiče uverenje, razvija ih nauka i kulminiraju istinom. Dipak Čopra izvrsno izlaže da je najveća zabluda univerzum bez Boga ili svesti.“

– RUDI TANZI, koautor *Tajmsovog*
bestselera *Supermozak (Super Brain)*

„U vreme kada revolucije u prirodnim naukama menjaju razumevanje ljudske svesti, *Budućnost Boga* predstavlja knjigu koja je morala da bude napisana, a niko je ne bi napisao bolje od Dipaka Čopre. U ovoj briljantnoj analizi Čopra pokazuje kako Bog evoluirao sa našom svešću i kako su i vernici i ateistički fundamentalisti usredsređeni na jednog zastarelog Boga. Ova knjiga prava je riznica dubokih zapažanja koja će vam ne samo dirnuti

srca, već će vas takođe dovesti do shvatanja da je Bog bez iluzija neophodno stanje za vašu fizičku dobrobit.“

– LOTAR ŠAFER, ugledni profesor fizičke hemije
(u penziji) na Univerzitetu Arkanzasa i autor knjige
Beskrajni potencijal (Infinite Potential)

„U knjizi *Budućnost Boga* Dipak Čopra vešto secira tvrdnju militantnih ateista da život nema suštinu niti značenje i da u univerzumu punom slučajnosti nema potrebe za verom. Razotkriva kontroverzu 'vera protiv neverovanja' i nudi čvrste razloge zašto je i moguće i potrebno prevazići pojednostavljene dogme koje održavaju u životu tu izlisanu i sve uzaludniju debatu.“

– DR DIN REJDIN, autor knjiga *Svesni univerzum*
(*The Conscious Universe*) i *Supernormalno* (*Supernormal*)

„*Budućnost Boga* je veoma potrebna knjiga. Čopra ubedljivo razotkriva ograničenja, aroganciju i intelektualno slepilo 'novih ateista'. Uočava da neverovanje ima svoju ulogu, ali takođe pokazuje kako se prevazilazi uski ateistički dogmatizam ka daleko bogatijem iskustvu i razumevanju stvarnosti.“

– DR RUPERT ŠELDREJK, autor knjige
Oslobođena nauka (Science Set Free)

„*Budućnost Boga* do sada je najsvežija reakcija na pompezni, trijumfalni, militantni ateizam koji neprekidno sam sebi čestita na imaginarnim poredama nad tradicionalnom religijom. Doktor Čopra pokazuje kako je ovaj zamorni pokret zasnovan na lošoj filozofiji, lošoj nauci i lošoj psihologiji, i kako je katastrofalno zbunjen oko toga šta zapravo podrazumeva autentična duhovnost. Pokazuje da militantni ateizam, putem obmane, samo zamenjuje jednu slepu veru drugom, uspevajući i samog sebe da prevvari. U ovoj knjizi doktor Čopra opisuje pristup Bogu koji je u toku s modernim pogledom na svet, a

istovremeno i poštuje urođenu ljudsku povezanost s božanskim.“

– LARI DOSI, autor knjige *Jedan um: Kako je naš individualni um deo veće svesti i zašto je to bitno (One Mind: How Our Individual Mind Is Part of a Greater Consciousness and Why It Matters)*

„Neprekidna borba između dva pogleda na svet, religioznog i naučnog, unosi strahovitu zabunu u zapadnjački um. U ovoj knjizi vizionar Dipak Čopra prihvatio se zadatka da 'prosvetli zbunjene', kako samo on ume. *Budućnost Boga* značajna je iz dva razloga. Prvi, potpuno sjajan, jeste to što je Dipak odlično opovrgao takozvane opovrgavače, ljude poput Ričarda Dokinsa, koji, čini se, ne mogu da razlikuju popularni i ezoterični vid religije. Ovaj drugi vid tiče se duhovnosti koja je pronašla novu podršku u vidu kvantne fizike i drugih skorijih pomaka u nauci. Drugi razlog leži u tome što je ova knjiga uistinu pouzdan vodič o tome kako i zašto da tražite Boga čak i u ovim zbunjujućim vremenima.“

– AMIT GOSVAMI, kvantni fizičar i autor knjiga *Samosvesni univerzum (The Self-Aware Universe)*, *Kvantni doktor (The Quantum Doctor)* i *Kako kvantni aktivizam može spasti civilizaciju (How Quantum Activism Can Save Civilization)*

DIPAK ČOPRA

BUDUĆNOST BOGA

Praktični pristup
savremenoj duhovnosti

Leo commerce
Beograd, 2016

Naziv originala:
The Future of Good, *A Practical Approach to Spirituality for Our Times*
Deepak Chopra

Naziv knjige:
Budućnost Boga, Dipak Čopra

Copyright © 2014 by Deepak Chopra
Copyright © 2016 za Srbiju Leo commerce, Beograd

Sva prava zadržana. Nijedan deo ovog izdanja se ne sme reprodukovati, skladištiti u povratnom sistemu, ili prenositi, u bilo kom obliku, ili bilo kojim sredstvima, elektronskim, mehaničkim, fotokopirnim i sličnim, bez prethodne dozvole izdavača i vlasnika autorskih prava.

Urednik:
Nenad Perišić

Prevod:
Irina Vujičić

Lektura:
Bosiljka Delić

Prelom i korice:
Leo commerce

Za izdavača:
Nenad i Slađana Perišić

Izdavač:
ID Leo commerce, Beograd

Plasman:
ID Leo commerce, Beograd
Mihajla Bandura 36
011/375-2625; 011/375-2626; 011/375-2627; 063/517-874
E-mail: nesaperisic@gmail.com
info@leo.rs
www.leo.rs

Štampa:
Sajnos, Novi Sad

Tiraž: 1.000

ISBN 978-86-7950-391-6

Za svakoga ko traga

SADRŽAJ

Prolog – Budućnost Boga	9
Zašto Bog ima budućnost	15
Bog je glagol a ne imenica	20

PUT KA BOGU

Faza I: Neverovanje

Dokins i njegove zablude	33
Odgovor na militantni ateizam	47
Dokazivanje kljunara.....	54
Psihologija sigurnosti.....	71
Fantomska opasnost.....	84

Faza II: Vera

Iza nulte tačke	101
Loša vera.....	122
Zavera mudrosti	138
Da li su čuda moguća?	156

Faza III: Spoznaja

Bog bez granica.....	175
Postoji li materijalni svet?	188
Suptilni svet.....	202
Transcendencija: Bog se javlja	226
Najteže pitanje	242
Epilog: Letimičan pogled na Boga.....	265
Zahvalnosti	271

PROLOG

BUDUĆNOST BOGA

Vera je u krizi. Hiljadama godina religija je tražila od nas da prihvatimo milosrdnog Boga koji sve zna i ima svu moć. Kao posledicu toga, istorija je išla dugim i ponekad veoma uzburkanim putem. Bilo je trenutaka velikog ushićenja isprekidanih neizrecivim užasima u ime religije. Ali danas, barem na Zapadu, doba vere drastično je opalo. Većina ljudi uzima religiju zdravo za gotovo. Nema više žive veze s Bogom. U međuvremenu, u porastu je neverovanje. Kako i da ne bude? Kada razotkrijete neisceljeni razdor između nas i Boga, na površinu izbija neka vrsta dubokog razočaranja. Kroz previše smo katastrofa prošli da bismo verovali u milosrdno božanstvo puno ljubavi. Ko može da pomisli na Holokaust ili na jedanaesti septembar i da veruje da je Bog ljubav? Još je bezbroj takvih primera. Kada biste ispitali šta ljudi zaista misle kad pomisle na Boga, videli biste da im se smanjuje poverenje u religiju. Imaju sveprisutni osećaj sumnje i nesigurnosti.

Dugo je breme vere ležalo na nesavršenom verniku. Ako se Bog ne umeša da olakša patnju ili podari mir, sigurno smo mi sami krivi za to. U ovoj knjizi obrnuo sam to svaljujući krivicu nazad na Boga. Vreme je da postavimo neka direktna pitanja.

Šta je Bog uradio za vas u poslednje vreme?

Kada je u pitanju izdržavanje sebe i porodice, šta je efikasnije, vera u Boga ili vredan rad?

Da li ste ikada *zaista* pustili da vam Bog reši neki baš težak problem? Zašto Bog dozvoljava ovoliko patnju u svetu? Da li je sve ovo samo igra ili prazno obećanje da postoji milostivi Bog?

Ova pitanja toliko su problematična da izbegavamo da ih postavimo i za milione ljudi ona više nisu čak ni važna. Uvek je na horizontu neka nova tehnologija koja će nam poboljšati živote. Bog koji je bitan u dvadeset prvom veku takoreći je izumro.

Kako se meni čini, prava kriza vere ne tiče se sve manjeg odlaska u crkvu, trenda koji je počeo u Zapadnoj Evropi i Sjedinjenim Državama pedesetih godina XX veka i traje do danas. Prava kriza ima veze s pronalaženjem Boga koji je bitan i kome se može verovati. Vera predstavlja raskršće puteva i svi smo mi došli do njega. Jedan put vodi ka stvarnosti koju podržava živi Bog; drugi put vodi ka stvarnosti gde Bog ne samo da je odsutan, već je fikcija. U ime te fikcije, ljudska bića sukobljavala su se i umirala, mučila nevernike, vodila krvave krstaške ratove i činila sve zamislive užase.

U Novom zavetu nailazimo na srceparajući cinizam kada je Isus na krstu – što je veoma spor i mučan način umiranja – i prisutni ga pljuju porugama, uključujući i glavnog jerusalimskog sveštenika:

„Drugima pomože, a sebi ne može pomoći! Ako je on kralj Izrailjev, neka siđe sad s krsta, pa ćemo ga vjerovati. On se uzdao u Boga; neka mu pomože sad, ako mu je po volji!“ (Mt. 27:42–43)

Gorčina u ovim rečima nije splasnula s vremenom, ali tu postoji činjenica koja još više zabrinjava. Isus je učio da ljudi treba da veruju u Boga u potpunosti, da vera može da pomeri planine. Učio je da niko ne treba da kuluči danas i da štedi za sutra zato što će se providenje za sve postarati. Ako zanemarimo mistično značenje raspeća, da li vi i ja treba da imamo takvu vrstu poverenja?

Kad bi ljudi samo znali da nailaze na raskršća više puta dnevno... Ne pišem iz ugla hrišćanina – privatno ne praktikujem nikakvu organizovanu religiju – ali Isus nije mislio da će se provi-

đenje postarati za novac, hranu, krov nad glavom i mnoge druge blagoslove samo ako dovoljno dugo čekate. Mislio je na jutrošnji doručak i večerašnji krov nad glavom. „Traži i daće ti se; kucaj i otvoriće ti se“ – važi za sve izbore koje pravimo u sadašnjem trenutku. To u velikoj meri povećava ulog, jer ako nas je Bog razočarao svaki put kad nam se nije našao u nevolji, mi smo razočarali njega svaki put kada smo krenuli putem neverovanja – doslovce svakog časa svakog dana.

Seme neverovanja je u svima nama. Ono nam nudi brojne razloge zašto ne bi trebalo da imamo vere. Nadam se da bih, kao saosećajno ljudsko biće, osetio žalost dok bih gledao čin raspeća. Ali kada je u pitanju moj život, idem na posao, štedim za buduće dane i osvrćem se preko ramena noću u opasnoj ulici. Više verujem sebi nego nekom spoljašnjem Bogu. To nazivam nultom tačkom, *nadir-rom*¹ vere. U nultoj tački, Bog nije naročito bitan, posebno kada je u pitanju tema života i preživljavanja. Gledano s nulte tačke, Bog je ili besmislen ili nemoćan. Možda gleda našu patnju i oseća se dirnuto, ali isto tako možda samo sleže ramenima.

Da bi Bog imao budućnost, moramo da pobegnemo s nulte tačke i da nađemo novi način da živimo duhovno. Ne trebaju nam nove religije, bolji sveti spisi niti inspirativnije svedočanstvo božje veličine. Ove verzije koje već imamo dovoljno su dobre (i dovoljno loše). Bog koji je dostojan verovanja mora da bude bitan, a ne vidim kako to može da bude sve dok ne počne da dela umesto da razočarava.

Takva radikalna promena podrazumeva nešto jednako radikalno: totalno preispitivanje stvarnosti. Ljudi ne shvataju da kada izazivaš Boga, izazivaš samu stvarnost. Ako je stvarnost samo ono što se vidi na površini, onda nema u šta da se veruje. Ostajemo zalepljeni za neprekidni ciklus vesti i trudimo se koliko god možemo da izađemo na kraj s njima. Međutim, ako je realnost nešto što se proteže na više dimenzije, onda je priča drugačija. Ne možete da obnovite Boga koji nikad nije postojao, ali možete da popravite prekinutu vezu.

1 Nadir (arap.) – obrnuti smer, tačka suprotna zenitu, najniža tačka. (Prim. prev.)

Odlučio sam da napišem knjigu o tome kako da se povežete s Bogom tako da on postane stvaran kao vekna hleba i pouzdan kao izlazak sunca – odaberite bilo šta u šta verujete i za šta znate da je stvarno. Ako takav Bog postoji, više nema razloga da bude-
mo razočarani ni u njega ni u sebe. Nije potrebna nikakva slepa vera. Ali mora se učiniti nešto bitnije, mora se preispitati šta je moguće. To iziskuje unutrašnji preobražaj. Ako vam neko kaže: „Carstvo nebesko je u čoveku“, nemojte da pomislite, uz žaoku griže savesti: *Vala, u meni nije*. Treba da pitate šta je potrebno da ta izjava postane tačna. Duhovni put počinje s čuđenjem da nešto tako neverovatno kao što je Bog može zapravo da postoji.

Milioni ljudi čuli su sada za „zabludu zvanu Bog“, slogan skupine militantnih ateista koji su zakleti neprijatelji vere. Ovaj zabrinjavajući pokret, okupljen oko Dokinsa, maskira svoje napade pod velom nauke i razuma. Čak i ako ljudi ne koriste reč *ateista* za sebe, mnogi i dalje žive kao da Bog nije bitan i to im utiče na izbore u svakodnevnim životima. Neverovanje je implicitno odnelo pobede tamo gde je najvažnije.

Ako želi da preživi, vera se može povratiti jedino putem dubljeg istraživanja o misteriji postojanja.

Nemam pogrdnih reči za ateizam koji je lišen militantnosti. Tomas Džeferson napisao je: „Ne pronalazim u ortodoksnom hrišćanstvu nijednu isključujuću odliku“, ali takođe je doprineo osnivanju društva zasnovanog na toleranciji. Dokins i njegova družina ponose se svojom netrpeljivošću. Ateizam može da se šali na sopstveni račun, kao kad je Džordž Bernard Šo komentarisao: „Hrišćanstvo bi moglo da bude odličan izum kad bi iko ikad probao da ga se pridržava.“ Svaka misao ima svoju suprotnost, a kada je u pitanju Bog, neverovanje je prirodna suprotnost verovanju.

Međutim, nije ispravno pretpostavljati da je ateizam uvek protiv Boga. Prema istraživanju iz 2008. godine, 21 procenat Amerikanaca koji sebe opisuju kao ateiste veruje u Boga ili u univerzalni duh, 12 posto veruje u raj, a 10 posto se moli barem jednom nedeljno. Ateisti nisu potpuno izgubili veru; u tome nema ničeg osuđujućeg. Ali Dokins zagovara duhovni nihilizam sa osmehom i ohrabrujućim tonom. Shvatio sam da moram da se

BUDUĆNOST BOGA

pobunim protiv toga iako ne osećam nikakvo lično predubede-
nje protiv njega.

Vera se mora spasti zbog svih nas. Iz vere niče strast prema večnome, koja je jača i od ljubavi. Mnogi od nas izgubili su tu strast ili je nikad nisu ni spoznali. Dok se zalažem za Boga, voleo bih da mogu da vam usadim važnost, što je u samo nekoliko redaka izrazila Mirabai, indijska princeza koja je postala veliki mistični pesnik:

*Ljubav koja me za tebe veže, o Gospode,
Nesalomiva je poput dijamanta
Što lomi čekić koji ga udari.
Poput lotosa koji se diže s vode
Moj život diže se iz tebe,
Poput noćne ptice koja gleda u mesec
Izgubljena sam u mislima o tebi.
O moj voljeni – vrati se!*

U bilo kojem vremenskom periodu, takva je priroda vere: vapaj iz srca. Ako ste rešeni da verujete da Bog ne postoji, nema šanse da će vas ove stranice ubediti da postoji. Ali put se nikad ne zatvara. Ako se vera može spasti, ishod će biti nada, veća nego pre. Sama po sebi, vera ne može da donese Boga, ali čini nešto značajnije i trajnije: čini Boga mogućim.

PRVA OUTLET KNJIŽARA U SRBIJI - LEO COMMERCE KNJIŽARA RIZNICA KNJIGA

Poručite željene knjige putem sajta www.leo.rs ili nas posećujte direktno u Ulici Mihajla Bandura 36 u Zemunu, u naselju Plavi horizonti.

Na više od 200 m² čeka vas izbor od 20.000 naslova izdavača iz zemlje i regiona.

Za više informacija pišite nam na info@leo.rs ili pozovite: 011/3752-625; 011/3752-626; 011/3752-627; 063/507-334

Knjižara „Riznica knjiga br. 2“
Mihajla Bandura 36
011/375-2626
063/517-874
Zemun

Knjižara „Riznica knjiga br. 6“
Gimnazijska 17
023/510-783
063/517-874
Zrenjanin

POSETITE NAŠ SAJT WWW.LEO.RS

Na sajtu vas čeka:

- veliki izbor knjiga iz svih oblasti
- aktuelni popusti na sva izdanja
- interesantne lavovske akcije sa ekstra popustima
- lavovski časopis
- besplatne vesti i novosti
- intervju sa autorima

**Leo.rs je prijateljski sajt, lak za korišćenje i pretraživanje.
Kupovinom preko Leo.rs uvek dobijate više**

- Prijavite se na lavovsku mejling listu da biste primali obaveštenja o novitetima i akcijama.
- Poručite onlajn putem sajta: www.leo.rs
- Poručite putem telefona: 011/375-2625, 011/375-2626, 011/375-2627
- Poručite putem mejla: info@leo.rs
- Poručite putem SMS-a: pošaljite porudžbenicu na broj 063/517-874
- Poručite putem Vibera: pošaljite porudžbenicu na broj 063/507-334

DRUŽITE SE SA LEO COMMERCOM PUTEM DRUŠTVENIH MREŽA

Potražite nas na Facebook-u:
LEO COMMERCE

Pratite nas na Twitter-u:
[www.twitter.com/LeoKomerce](https://twitter.com/LeoKomerce)

Leo commerce je prvi izdavač iz Srbije koji svoja izdanja plasira i u digitalnoj formi, eBook formi. Spisak naslova koje možete da čitate preko tablet računara ili android mobilnih telefona dostupan je na sajtu www.leo.rs i na linku <http://www.leo.rs/e-izdanja.html>

Vaš Leo commerce

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ЧОПРА, Дипак, 1947-

Budućnost Boga : praktični pristup savremenoj duhovnosti / Dipak Čopra ; [prevod Irina Vujičić]. - Beograd : Leo Commerce, 2016 (Novi Sad : Sajnos). - 271 str. ; 23 cm. - (Biblioteka Buđenje / [Leo Commerce])

Prevod dela: The Future of Good / Deepak Chopra.
- Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-7950-391-6

a) Бог
COBISS.SR-ID 223444492